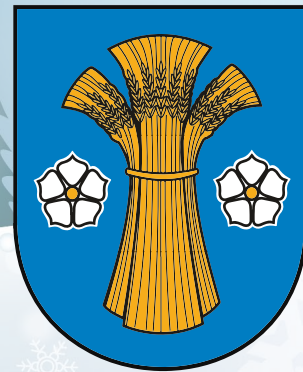

DOLNOLUTYŇSKÉ NOVINY

PROSINEC 2023

ZPRAVODAJ OBECNÍHO ÚŘADU A OSVĚTOVÉ BESEDY OBCE DOLNÍ LUTYNĚ

ZDARMA

Šťastné a veselé

Fotografie z Vánočního kreativu, který proběhl v sále kulturního domu o první adventní neděli, najdete na vložené straně uvnitř novin. Celý kolektiv redakce Dolnolutyňských novin a Osvětové besedy v Dolní Lutyni přeje krásné a klidné Vánoce, bohatého Ježíška a úspěšný vstup do nového roku 2024.

Vánoční přání starosty

Je tu prosinec a my opět zapalujeme adventní svíce. Vánoce jsou sice svátky klidu, ale někdy mi to tak

vůbec nepřipadá. Podle mne všechno teprve nabírá na obrátkách, auta přepravních společností křížují obec jedno za druhým, většina z nás přemýšlí intenzivně nad dárky, se kterými by svým nejbližším udělala radost, hospodyně přemýšlejí, jak vylepšit štědrovečerní stůl. Pracovní kolektivy a skupinky kamarádů plánují náležitě oslavit konec kalendářního roku 2023 a děti se těší na zimní prázdniny, koulovačky a dárky pod stromečkem.

S koncem roku a vánočními svátky přichází také čas pro zamyšlení, jaký byl ten uplynulý rok. A zároveň se ptáme: Bude nový rok lepší? To nikdo z nás neví, nacházíme se v nelehké době, která přináší pocity nejistoty. Asi bude lepší být optimistou s úsměvem ve tváři a věřit, že bude

lépe. Těšme se z maličkostí a zkusme udělat alespoň malou radost našim nejbližším nebo třeba klidně cizím lidem, kteří to potřebují.

Každý rok má své jaro, léto, ale také svůj podzim, a proto každého z nás čeká stáří. Jsou rodiny, které někdo milovaný opustil, nebo lidé, kteří zůstali sami. Prosím zavzpomínejte na své nejbližší a věnujte jim své vzpomínky u štědrovečerního stolu.

Do nového roku 2024 přeji všem občanům Dolní Lutyně a Věřňovic všechno nejlepší, především hodně zdraví, dobré nálady a životního optimismu, ať nezůstanete sami a máte kolem sebe své nejbližší, hodně přátel a dobrých sousedů.

Mgr. Pavel Buzek,
starosta

ODEŠEL VZÁCNÝ ČLOVĚK

Vpátek 24. listopadu nás ve věku nedožitých 77 let navždy opustil pan **Jan Fismol**, dlouholetý místostarosta a kronikář obce, ale především milující manžel, otec, děda. Dovolte mi krátce zavzpomínat na člověka, kterého jsem si moc vážil.

Jan Fismol se narodil předposlední den roku 1946 v rodinné chaloupce ve Věřňovicích. Jak s oblibou říkal, skutečných rodáků, kteří se narodili doma, moc není, protože většina dodnes žijících lidí se už narodila v porodnicích okolních měst. Dětství neměl jednoduché, byl nejstarším ze tří bratrů a brzy jim zemřel otec, takže musel převzít část povinností a pomáhat nejen mamince. Zodpovědnost zabezpečit své nejbližší ho přivedla do železáren, kde dlouhou dobu pracoval. Našel si svou Aničku, kterou nadevše miloval stejně jako své děti Radku a Marka. Rodina pro něho byla vším, nepoznal jsem doposud jiného člověka, který by tak hezky, s určitou hrdostí a pokorou hovořil o své rodině, a to nejen o té nejbližší.

Čas a okolnosti ho časem zavály do komunální politiky. Stal se místostarostou, kterým zůstal úctyhodných 19 let, z nichž 15 let mi bylo ctí řídit s ním obec společně. Některé věci doceníte až s odstupem času. Já si nejvíce cením toho, že Honza vždy „kopal“ za Dolní Lutyni a Věřňovice. Pokud šel na jednání, byl vždy připraven, uměl argumentovat, byl nekompromisní, ale když bylo třeba, hledal přijatelné řešení.

Postupně, jak zdraví a síl ubývalo, se jeho láskou stala kronika. Ty, které napsal a se kterými mu vydatně pomáhala manželka Anička, jsou nádherné, ručně psané kaligrafickým perem. Snažil se zaznamenat život v obci věrně a podrobně. Jejich hodnotu si uvědomí asi až následující generace, které budou mít zájem bádát, jak se žilo na vesnici počátkem 21. století.

Milý Jane, budeš nám všem moc chybět.
S úctou Pavel Buzek

Sváteční slovo P. Mariána Pospěchy

Milí přátelé, sousedé,
obyvatelé Dolní Lutyně a Věřňovic,

rád bych vás všechny pozdravil v tomto období tak krásných dnů vánočního času – času velkých milostí, nadějí, šancí, možností i zázraků. Zázrak je prý něco, co je za zrakem. Schopnost vidět zázraky předpokládá dobře se dívat. Kam?

Slyšel jsem nedávno zajímavý příběh. Jestli je vymyšlený, nevím. Rozhodně je velmi reálný. Maminka své dospělé děti s rodinami pozvala na oslavu narozenin, ostatně jako každoročně. A když poobědvali a vypili kávu se zákuskem, maminka řekla: „**Milé děti, ráda bych vám řekla jednu věc. Oslava mých narozenin tady doma je pro vás letos poslední. Příští rok si nepřejí, abyste se obtěžovali chodit!**“ Načež všichni udiveně zvedli hlavy a říkali: „**Co to říkáš, jak to? Copak jsi nemocná, něco se ti něco stalo? Ty se stěhuješ?**“ A maminka řekla: „**Ne, nic z toho! Ale těšila jsem se na to, že si vás užiju, že se vám budu moci dívat do očí. Zatímco vy svou veškerou pozornost věnujete jen svým mobilním telefonům. Na to mě nepotřebujete a já vás taky ne!**“

Mluví se dnes hodně o všem, co není v pořádku. Hledáme viníky, kdo za to, či ono může. Myslím, že v prvé řadě je v nepořádku právě toto. Člověk se odnaučil dívat lidem do očí a přijal nabídku živé komunikace iluze neosobního, chladného, mrtvého, virtuálního světa. Z toho vyvěrá spousta problémů, které ničí náš svět i krásu, neopakovatelnost života, myšlení, pohled na lidi, okolnosti, situace, prožitky. Ta ztráta schopnosti vidět zázraky, žít v úžasu i nadšení je děsivá. Na to není žádný zákon, žádná vláda, žádný parlament. To je úkol, který v sobě musí zvládnout každý sám. K tomu je potřeba světla, třeba zrovna toho vánočního.

Letos si svět připomíná 800 let od postavení prvních jesliček sv. Františkem v Assisi. František je vystavěl prá-

vě proto, abychom se dobře dívali a pochopili, co znamená být plně skutečným člověkem. Jestli nás něco o Vánocích naplňuje, obohacuje, tak je to právě toto.

Přeji nám všem čas zázraků – viditelných i neviditelných, které se dějí právě tehdy, když už se zdá, že je vše ztraceno!

**P. Mgr. Marián Pospěcha,
farář v Dolní Lutyni**

V lednu proběhne Tříkrálová sbírka

Milí přátelé charitního díla, velice si vážíme vaší dlouholeté podpory Tříkrálové sbírky. Děkujeme, že jste i při minulém tříkrálovém koledování (2023) sbírku podpořili. V regionu Charity Bohumín se vykoledovalo **556 152 korun**, dalších **29 921 korun** se vybralo formou on-line koledy a bezhotovostních darů. K této celkové sumě přispěli Dolnolutynští občané částkou **138 341 korun**. Finance ze sbírky byly tentokrát využity především k nákupu kardio křesel do všech našich pobytových služeb. **Děkujeme za vaši dosavadní štědrost a věříme ve vaši podporu i v roce 2024.** Aktuální informace o našich záměrech naleznete na webu sbírky <https://www.trikralovasbirka.cz/vyuziti/>.

Tříkrálová sbírka proběhne v části Dolní Lutyně v sobotu 6. ledna 2024. V následujícím týdnu od 8. do 12. ledna 2024 pak mohou zájemci, ke kterým třeba Tři králové

v sobotu nedorazí, přispět do pevných pokladniček už tradičně umístěných v prodejně Potraviny Kasalovi a v lékárně U sv. Barbory.

Charitě samozřejmě pomůže každá koruna, ať je věnovaná během klasického koledování, do pevné pokladničky nebo zasláná on-line. Ale setkání s koledníky je přece jen takové lidštější, skutečnější... Rádi bychom koledovali v roce 2024 stejně jako v minulých letech. Proto prosím všechny, kdo byste byli ochotni s Tříkrálovou sbírkou v Dolní Lutyni pomoci, ozvěte se na tel. 603 729 600, na e-mail anna.bukovska@seznam.cz nebo do facebookové skupiny **Tříkrálová sbírka v Dolní Lutyni**. Potřebujeme pomoci s vlastním koledováním, s přípravou sbírky, ale hledáme i nové nápady a netradiční pohled. Všichni jste moc vítáni.

**Anna Bukovská, koordinátorka Tříkrálové sbírky
v Dolní Lutyni**

**Žaneta Bébarová, koordinátorka Tříkrálové sbírky
pro oblastní Charitu, tel. 734 797 240**

Rekonstrukce řadu pokračuje

Vážení spoluobčané, jistě jste si všimli, že v centru obce se „zase kope“. Po výstavbě kanalizace přichází na řadu rekonstrukce vodovodního řadu, protože ten stávající je starý, velmi poruchový a kapacitně nedostačující. Vlastníkem vodovodů a současně investorem je firma Severomoravské vodovody a kanalizace (SmVaK), která intenzivně pracuje na projektových dokumentacích.

Není to vždy ale jednoduché. Všichni víme, jak se kdysi stavělo a nikdo tehdy neřešil vlastnické vztahy... „Hlavně, že máme vodovod postavený“.

Během dlouhých let si na mnoha místech lidé nad vodovodem nebo v ochranných pásmech vodovodů nastavěli ploty, hospodářské budovy a další stavby. Společnost SmVaK je dnes akciovou společností, která několikrát v minulosti změnila vlastníka a konečně začíná výrazněji investovat nejen do oprav starých vodovodních řadů. Vyprávět by o tom mohli lidé například ve Věřňovicích nebo v některých lokalitách na Zbytkách, kde tlak vody je v určitých okamžicích nedostačující.

Tam, kde je to možné, se obec snaží vyjít investorovi vstříc, protože ví, že dostatek a kvalita vody jsou důležité. V nemálo případech je však hlavně pro zkapacitnění třeba souhlas stávajících vlastníků pozemků. Projektová příprava a vydání příslušných povolení trvá většinou roky, a to už vůbec nehovořím o finanční náročnosti těchto akcí.

V obci se prozatím realizovaly výměny vodovodních řadů v centru, směrem od polské školy k poště a dále k ulici U Kina. Naposledy před několika týdny pak v lokalitě na Farském. Nyní se pokračuje další fází, tentokrát přímo v centru od obecního úřadu přes park směrem k fitness a pokračovat se bude až k Neradské škole.

Víme, že vlastníci již dnes projekčně připravuje další lokality, a to na Výšině a Dáblovu kolonii. Nejtěžším úsekem bude asi Nerad, kde jsou omezené možnosti z důvodu poměrně husté zástavby podél ulice Bezručova a Neradská. Stávající vodovod je veden na parcelách velkého množství soukromých vlastníků, což vyžaduje jejich souhlasy. Sice lze z větší části výměnu provádět bezvý-

kopovou technologií, ale v místech napojení a křížení to bohužel možné není, proto v případě, že budete osloveni projekční firmou, prosím o shovívavost. Děkuji za pochopení.

Mgr. Pavel Buzek,
starosta

Zimní údržba komunikací je zajištěna

Vážení občané Dolní Lutyně, máme tady opět zimu a s ní spojené komplikace v dopravě. Na provádění zimní údržby byla ve výběrovém řízení vybrána firma Lukáš Wojtas, se sídlem Rolnická 195, Orlová-Lutyně. Zimní údržba bude prováděna podle plánu zimní údržby schváleného Radou obce. Plán zimní údržby je zveřejněn k nahlédnutí na webu obce Dolní Lutyně, v sekci Obecní úřad – Silniční správní úřad, místní hospodářství a doprava (<https://tinyurl.com/5c4628kn>). Zimní údržba je zajišťována na místních komunikacích v délce 50,4 km, proto prosíme občany o trpělivost při zajišťování zimní údržby. Dále žádáme řidiče, aby neparkovali svá vozidla podél místních komunikací, protože tato vozidla omezují či zabraňují průjezdu zimní techniky, a některé úseky komunikací tak nemohou být odklizeny.

Daniel Šeliga,
doprava a místní hospodářství

Nové dopravní hřiště u ZŠ Nerad

Nenjen žáci základní školy přivítali, že pro ně obec připravila nové dopravní hřiště u základní školy Nerad. Dopravní hřiště bude sloužit školákům v rámci výuky dopravních předpisů a i ostatním dětem tak, aby se naučily obratnosti na kole a základní znalosti dopravních předpisů. Tvar dopravního hřiště navrhl student Gymnázia a Obchodní akademie Orlová, obor IT, Filip Š., který v září vykonával praxi na Obecním úřadě v Dolní Lutyni. Realizaci dopravního hřiště poté zajistila obec u specializované firmy.

Daniel Šeliga,
doprava a místní hospodářství

Kulturním domem znělo Lutyňské tango

Zcela zaplněný sál kulturního domu ve čtvrtek 24. listopadu se zatajeným dechem poslouchal vybrané příběhy, které do své knihy s názvem *Lutyňské tango* sesbírala a sepsala rozhlasová a televizní redaktorka Otýlie Tobolová, rodačka z Věřovic. Společně s překladatelem knihy Janem Faberem představila posluchačům nejen příběhy, které od konce 70. let minulého století vyslechla od pamětníků anebo nastudovala z dokumentů, ale přiblížila také okolnosti, které při poslechu příběhů a povídání s pamětníky zažívala. Knížka vyšla v polštině v roce 2003 a nyní ji do češtiny přeložil Jan Faber. Kniha má i velmi pozitivní recenze. Jak napsal Jan Ziegler, redaktor internetového serveru Neviditelný pes, kniha *Lutyňské tango* přibližuje čtenářům historii polské menšiny na Těšínsku od začátku první Československé republiky do současnosti s důrazem na polský protinacistický odboj ve slezském Těšínsku za 2. světové války.

Píseň Lutyňské tango zazněla i naživo

Ukázky z knížky četlo postupně několik pozvaných hostů a sálem zněla čeština i polština. Název knížky ale odkazuje na provázanost s hudbou, která na akci také zazněla, a to hned několikrát. Ústředním bodem tohoto příběhu je gramofonová nahrávka, kterou během druhé světové války zkomponoval a v Praze nahrál mladý lutyňský muzikant Władysław Opióła, protože chtěl, aby ho maminka slyšela, když bude zpívat v rádiu. Autor písně o krásné Marysi byl ještě za války zabit, avšak jeho hudební dílko přežilo. A to i díky Otýlii Tobolové, která desku s nahrávkou získala od Emanuela Pastuszka, velkého přítele Władysława Opióły. „*Já desku předala hudebnímu skladateli Eugeniuszowi Fierlovi a on ji přepsal do not. Ty jsem pak poskytla Jaroslavu Kornasovi, sólistovi souboru písní a tanců Górnik, který píseň v roce 1980 nazpíval v druhé verzi,*“ popsala autorka. A do třetice zazněla píseň *Lutyňské tango*, jež dala název celé knížce, i na představení české verze knížky. Naživo ji v nové aranži zazpíval vnuk Jaroslava Kornase Jakub Sikora.

Neuvěřitelné příběhy

Jak sama autorka knihy prozradila, osudy některých postav byly obsáhlé událostmi a dramatickými frázemi, a trvalo dlouho, než se s nimi podrobně seznámila. „*Například k Jankovi Lachetovi z Mostů u Jablunkova jsem musela jezdit mnohokrát, protože jeho život byl tak úžasný, že se to nedalo vtěsnat do jednoho, dvou nebo tří večerů,*“ prozradila autorka. Knížka *Lutyňské tango*, to je soubor autentických příběhů válečných osudů lidí z české části Těšínského Slezska, česky Zaolší, polsky Zaolzia. Hrdiny jednoho ze silných příběhů lásky, ale také žárlivosti je partyzán Zemské armády, který se ukrýval v Rychvaldu a dívka Zosia, jež do něj byla zamilovaná, ale nebyla jeho milou. „*Bohužel, v tomto případě zhrzená láska způsobila velkou tragédii, když nerozvážná Zosia vydala partyzána Němcům. Když jsem ten příběh poslouchala od pamětníků, měla jsem husí kůži a jíjala mě hrůza,*“ přiznala Otýlie Tobolová.

Křest se šampaňským

Kmotry knihy byli paní Blanka Buzková a pan Mariusz Wałach, předseda kongresu Poláků v ČR. Slavnostní uvedení knihy pod patronátem pana starosty Pavla Buzka a místního sdružení PZKO, kterého se účastnilo 150 hostů, včetně generální konzulky Polské republiky v Ostravě Izabelly Wołejko-Chwastowicz, přineslo, jak se na knihu s „hudebním“ titulem patří, také spoustu krásné živé i reprodukované hudby. Zazněly rovněž tři verze *Lutyňského tanga* z let 1942, 1980 a 2023.

Podle předsedkyně PZKO v Dolní Lutyni Marie Sztwiertnia je kniha *Lutyňské tango* jedinečná tím, že každá její strana jsou obrazy vzpomínek konkrétních lidí, hrdinů naší malé vlasti, kteří se podělili o své vzpomínky, své zážitky z krutých časů druhé světové války. „*Měla by to být povinná četba,*“ dodala.

Stranu připravila redakce.

VÁNOČNÍ ANKETA VÁNOČNÍ ANKETA VÁNOČNÍ ANKETA

Zeptali jsme se:

- 1) **Co máte na Vánocích nejraději?**
- 2) **Jaké dodržujete vánoční tradice?**
- 3) **Jaké je vaše oblíbené cukroví?**
- 4) **Sledujete během vánočních svátků pohádky? A pokud ano, dáváte přednost klasice, nebo jste zvědaví na novější pohádky?**

Andrea Klusová

vedoucí kanceláře starostky Orlové

- 1) Vánoce pro mě patří mezi nejradostnější období roku. Mám ráda jejich atmosféru, vůni jehličí a vánočního cukroví. Těším se z toho, když se celá naše rodina sejde při tradičním rodinném posezení. Také se navštívujeme s přáteli, se kterými vždy strávíme příjemný čas u dobrého jídla a vína. No, a hlavně nesmí chybět živý vánoční stromček, který podtrhuje celou atmosféru Vánoc.
- 2) Takových vánočních zvyků je více. Během dne i při štědrovečerní večeři si pouštíme koledy. V průběhu večeře nikdo nesmí vstát od stolu. Celá rodina dodržujeme vánoční půst, protože odměnou za něj bývá příslib spatření „zlatého prasátka“. Chybět nesmí ani pouštění lodiček ze skořápek ořechů, tak abychom věděli, zda budeme příští rok všichni spolu, nebo se některý z nás vydá do světa. Když dojíme štědrovečerní jídlo, každý z nás rozkrojí jablko, abychom se dozvěděli, zda budeme příští rok zdraví a šťastní.
- 3) Každý rok tradičně pečeme cukroví společně se sestrou a maminkou. U pečení si povídáme a vzpomínáme na společné Vánoce, kdy jsme ještě byly dětmi, a jaké dárky nám tehdy nosil Ježíšek. Na našem stole nikdy nesmí chybět vanilkové rohlíčky, medvědí tlapy, linecké a hlavně kokosové cukroví, které je mé nejoblíbenější.
- 4) Ano, určitě během vánočních svátků sleduji pohádky. Mám ráda české vánoční pohádky jako je Pyšná princezna, Šíleně smutná princezna nebo S čerty nejsou žerty, na které se vždy těším, a to i přesto, že jsem většinu z nich během života viděla už několikrát. Nejraději mám ale Tři oříšky pro Popelku s Libuškou Šafránkovou a Pavlem Trávníčkem.

Andrzej Iwanuszek

zvěrolékař, majitel veterinární kliniky

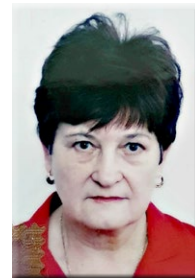
- 1) Na Vánocích se mi líbí především sváteční výzdoba. Od adventního věnce, osvětlených domů a stromčků až po nádherně vyzdobený vánoční stromček.
- 2) Je to samozřejmě adventní věnec se zapálením každé další svíce s každou další adventní nedělí, dodržení

štědrovečerního půstu až do večere, zdobení stromčku a tradiční štědrovečerní večeře s lámáním oplatky, rozlousknutím čtyř ořechů, krájením jablka a zpíváním koled. Nechybí samozřejmě vánoční dárky a na svátek sv. Štěpána rodinné zpívání koled v širším rodinném kruhu.

- 3) Obecně na sladké moc nejsem, ale na Vánoce rád ochutnám vždycky něco nového. Chutná mi tradiční cukroví z lineckého těsta, vanilkové rohlíčky, kokosové koule a v poslední době se těším na „plněné včelí úly“, hlavně když je tam rumovo-ořechová náplň.
- 4) Vánoční pohádky, a nejen vánoční mám velmi rád a nenechám si je ujít. Mám rád staré české pohádky s Werichem jako je Sůl nad zlato nebo Císařův pekař, z novějších oblíbený Anděl Páně I a II, takže spíše klasika. Z polských pořadů se těším na filmové zpracování trilogie H. Sienkiewicze, které pravidelně o Vánocích polská televize vysílá.

Lydie Červencová

předsedkyně Klubu seniorů

- 1) Vánoční atmosféru, klid a pohodu v rodinném kruhu i ve společnosti blízkých přátel.
- 2) Na Štědrý den odpoledne se projdeme na hřbitov zapálit svíčky rodičům i prarodičům a zavzpomínat na šťastné chvíle s nimi.
- 3) Linecké květinky a vanilkové rohlíčky.
- 4) Pohádky sleduji, mám raději ty klasické, ale jsem zvědavá i na novou hezkou pohádku.

Lumír Twardzik

předseda SK Sokol Věřňovice

- 1) Jednoznačně rodinnou pohodu. Tu hezkou atmosféru nelze ničím jiným nahradit.
- 2) Po štědrovečerní večeři s manželkou foukáme na svíčku a s napětím sledujeme, jestli dým stoupá nahoru, anebo se odklání.
- 3) Z cukroví jednoznačně ořechové jetelíčky.
- 4) Od dětství mne provází Pyšná princezna. Ze současných pohádek jsem si oblíbil oba díly Anděla Páně.

VÁNOČNÍ ANKETA VÁNOČNÍ ANKETA VÁNOČNÍ ANKETA

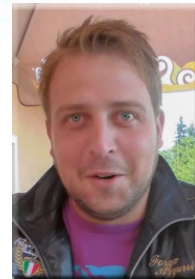
Markéta Oslizlová
zaměstnankyně Obecního úřadu
v Dolní Lutyni

- 1) Vánoce jsou pro mě návratem do dětství, obdobím plným vůní, radostí a pohádek. Moc ráda tvořím, vánočně ladím dům a těším se na společně strávený čas s rodinou a přáteli, protože tu správnou vánoční atmosféru tvoří právě oni.
- 2) Každá rodina má své zvyklosti a tradice, které přejímá od svých rodičů, protože na ně má hezké vzpomínky nebo si vytváří další. V naší rodině k nim patří například výroba adventního věnce, pečení vánočky, cukroví, krájení jablka, zdobení vánočního stromu či tradiční bruslení s přáteli. Na sváteční tabuli nesmí chybět ani talíř navíc pro nečekaného hosta. Od štědrovečerní večeře odcházíme, až když všichni dojedí.
- 3) Vanilkové rohlíčky.
- 4) Pohádky k českým Vánocům a rodinné pohodě neodmyslitelně patří, sledujeme je moc rádi. Naše nejoblíbe-

nější jsou ty klasické, které už známe skoro nazpaměť, jako např. S čerty nejsou žerty, Tři oříšky pro Popelku, aj. Ale rádi se podíváme i na ty novější či animované.

Lukáš Galandr
trenér fotbalistů Sokol Věřňovice

- 1) Na Vánocích mám nejraději lidi, které mám kolem sebe a můžu s nimi trávit pohodové vánoční chvíle, tzn. celou svoji rodinu tady i ve Zlíně, odkud pocházím. Také mám rád, jak moji blízcí rozbalují dárky a jsou zdraví a šťastní.
- 2) Žádné zvláštní vánoční tradice nedodržujeme, jen naše rodina šíří betlémské světlo a krájíme jablko. Dříve jsem chodil i na půlnoční mši.
- 3) Mezi mé oblíbené vánoční cukroví patří rumové koule, které jsem i jako malý tvořil se svojí babičkou, a vanilkové rohlíčky, ale všeho s mírou.
- 4) Jasně, že sleduju. Mezi mé oblíbené pohádky patří stará dobrá česká klasika, dokážu se na ně dívat pořád dokola.

NEPŘEHLÉDNĚTE

Jak to bude s poplatky v roce 2024

Tak jako každoročně, i letos připomínáme, že je povinností každého občana ohlásit správci poplatku vznik nebo zánik poplatkové povinnosti a další skutečnosti rozhodné pro výpočet výše místního poplatku a také uhradit místní poplatek za komunální odpad a místní poplatek za psa – ve správné výši a včas.

Výše poplatku za psa i variabilní symbol zůstávají stejné jako v předešlých letech, **splatnost poplatku je 31. května 2024.**

Platba za odpady se odvíjí od zvolené velikosti nádoby na komunální odpad (variabilní symbol i výše poplatku za nádobu je stejná jako v letech 2022 a 2023). **Splatnost poplatku je 30. června 2024.**

Úhradu obou poplatků lze provést na obecním úřadě v hotovosti nebo platební kartou, a to **od 17. ledna 2024** vždy v pondělí a ve středu, nebo zaslat bankovním převodem na účet obce. **Číslo účtu obce je 2920791/0100**, pozor: při platbě bankovním převodem je **potřeba uvést správný variabilní symbol a částku**, jinak nebude platba spárována / přiřazena. V případě, že si variabilním symbolem nejste jisti, ověřte správnost e-mailem nebo telefonicky u příslušné pracovnice obecního úřadu konkrétního místního poplatku. Platby prováděné prostřednictvím SIPO se stahují jednorázově a v plné výši v měsíci květnu. Změny v SIPU (zrušení, změna vlastníka aj.) lze oznámit nejpozději do konce března. Složenky se nerozesílají! Posíláme hromadné info na uvedený kontaktní e-mail, nebo tel. těsně před vypršením splatnosti nebo těsně po něm.

Veškeré podrobnosti o odpadech – ohlášení, ceník, rady, co kam patří, rozmístění kontejnerů (sklo a bio) po obci, včetně kalendáře i s termíny svozu ke stažení jsou uvedeny na stránkách obce www.dolnilutyne.org

(red)

Senior a Baby taxi mají nové telefonní číslo

Od 1. ledna 2024 bude poskytovat službu Senior a Baby taxi firma Pavel Ulman. **Nové telefonní číslo bude 734 773 939.** Pravidla pro poskytování této služby zůstávají nezměněna. V případě jakýchkoliv dotazů kontaktujte pracovníci obecního úřadu p. Kalmárovou na tel. 552 301 296 nebo e-mailem kalmarova@dolnilutyne.org (red)

Plavenky pro seniory

Obec Dolní Lutyně opět připravuje pro své občany nad 60 let s trvalým pobytem v obci slevové karty sloužící k využívání sportovišť v areálu společnosti BOSPOR v Bohumíně. Konečné ceny firmy ještě nejsou známy, informace napíšeme v únorových „lutyňkách“. „Plavenky“ vydané v letošním roce platí do konce ledna 2024. V případě jakýchkoliv dotazů se můžete obrátit na pracovníci sociálního úseku p. Kalmárovou na tel. 552 301 296 nebo na e-mail kalmarova@dolnilutyne.org (red)

Výzkum nářečí v Dolní Lutyni: p̣ug, bruny, štechuvka a m'esunc

V pátek 3. listopadu se v Dolní Lutyni uskutečnil terénní nářeční výzkum, pořádaný dialektologickým oddělením Ústavu pro jazyk český AV ČR. Jeho cílem bylo zachytit stav místního nářečí a pořídit autentické zvukové záznamy nářečních promluv, k čemuž nám napomohlo pět lutyňských rodáků, narozených v letech 1937–1950. Ochotně se s námi podělili o své vzpomínky, které nám vyprávěli „po našemu“, a přestože se shodli na tom, že už zdejší nářečí zaniká, oni sami jsou důkazem toho, že situace ještě není tak žalostná a nositelé tradičního dialektu se na venkově stále najdou, alespoň z řad starší generace.

Dolní Lutyně leží v severní části tzv. přechodových nářečí česko-polských, která se vyznačují množstvím specifických, zvláště hláskových jevů, například palatálními sykavkami (*ćma* = tma, *orac* = orat), pozůstatky nosovky (*rynka* = ruka, *m'esunc* = měsíc), uchováním *g* (*granice* = hranice, *drug'i* = druhý) nebo tzv. obalovaným *l*, jehož výslovnost se podobá samohláске u (*čyov'ek* = člověk, *šya* = šla).

Vyprávění byla zajímavá nejen díky svému nářečnímu charakteru, ale též obsahem. Respondenti nám povídali o dřívějším způsobu života a o věcech, s nimiž dnes už do styku nepřicházíme, například z oblasti starých zemědělských prací. Jeden mluvčí nám třeba vysvětlil, jak se pracovalo s pluhem – tomu se zde říkalo *p̣ug*. Dozvěděli jsme se i nářeční pojmenování dalších nástrojů: například bruny jsou nářadí k vláčení polí a štechuvka se říká rýči. Další mluvčí zase popsali mlácení obilí, které se odehrávalo ve *štf'erci stodoyy*.

Mimoto jsme zaznamenali spoustu příhod ze zásadních historických událostí 20. století, které respondenti prožili, například o bombardování za druhé světové války nebo o ruské tankové koloně, která projížděla Dolní Lutyní při okupaci v roce 1968 a jejíž příslušníci ani nevěděli, proč do Československa přijeli. Řeč přišla dokon-

Manželé Irena a Oldřich Piskořovi z Věřnovic.

ce i na první světovou válku, z níž nám jeden respondent reprodukoval zážitky svého dědečka. Pořízené nahrávky zařadíme do zvukového archivu dialektologického oddělení a budeme je dále zpracovávat. Vybrané pasáže se později zpřístupní i veřejnosti, například formou ukázek nářečního vyprávění zástupců nejstarší generace o krizových, zvláště válečných situacích. Takové vzpomínky shromažďujeme na webu veslovech.cz, kde je kromě zvukového archivu k dispozici třeba i slovníček vojenského slangu.

Jsmo vděční všem respondentům, kteří se do výzkumu zapojili, a také paní Daně Kawanové, která výzkum zprostředkovala. Díky tomu jsme v Dolní Lutyni mohli získat spoustu výjimečně cenného jazykového materiálu a zdokumentovat nářeční mluvu i pro další generace.

Text vznikl s podporou Strategie AV21 (Krizové situace perspektivou nejstarších generací).

Filip Kubeček, dialektologické oddělení ÚJČ AV ČR, v. v. i.

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

VÝROČÍ

V měsíci listopadu oslavili 95. a 80. narozeniny tito naši spoluobčané:

Marie ŠKUTÍKOVÁ
Ervín MOČIDLAN
Anděla SZOSTOKOVÁ
Katarína PLANČÁROVÁ
Greta VAJDOVÁ
Lydie ČERVENCOVÁ

Gratulujeme a oslavencům přejeme hlavně hodně zdraví, spokojenosti a osobní pohody do dalších let.

ROZLOUČILI JSME SE

Rozloučili jsme se s našimi spoluobčany:

Pavel LAJZOK (*1954)
Ludmila WINKLEROVÁ (*1930)
Bc. Jan FISMOL (*1946)
Pavel STANÍČEK (*1967)

Všem pozůstalým vyjadřujeme upřímnou soustrast.

BLAHOPŘÁNÍ

K Tvým narozeninám Ti chceme štěstí, zdraví, cit a lásku přát, neboť to jediné Ti život může darovat. Život je hra, ve které vítěz není vždy první a kde získat znamená dát... Abys mohl jednou říct, já nezmeškal jsem vůbec nic... Nemůžu najít správné věty, jak vyjádřit, že vážíme si Tě čím dál víc. Za to, co jsi pro nás udělal, za všechno, co jsi dokázal. Vždy budeme při Tobě stát, ať Ti je 30 nebo 60.

Dne 14. prosince 2023 oslavil významné životní jubileum pan

Stanislav SÝKORA z Věřňovic.

Vše nejlepší přeje Dája a celá široká rodina.

PODĚKOVÁNÍ

Děkujeme všem příbuzným, přátelům a známým, kteří se přišli rozloučit s **Janem FISMOLEM**, za podporu, útěchu a květinové dary.

Zvláště velké poděkování patří otci Marianovi za poslední rozloučení a za krásnou hudbu a písně farnímu sboru.

Zarmoucená rodina

VZPOMÍNKY

Dne 29. listopadu 2023 jsme si připomněli 1. smutné výročí, kdy nás navždy opustil pan

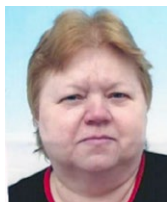
Pavel KOTAS.

S láskou a úctou vzpomíná manželka Dana, dcery Petra a Kateřina s rodinou.

DOLNOLUTYŇSKÉ NOVINY V LEDNU NEVYCHÁZEJÍ

Informujeme naše čtenáře, že Dolnolutyňské noviny v lednu nevycházejí. Příspěvky do únorového vydání společenské kroniky přijímáme nejpozději do **5. února 2024.** Redakce

VZPOMÍNKY

Čas plyne, vzpomínky zůstávají.

Dne 5. prosince 2023 jsme si připomněli 2. smutné výročí úmrtí manželky a maminky, paní

Jiřiny SIKOROVÉ z Věřňovic.

S láskou a úctou vzpomínají manžel s dcerou.

Hvězdy Ti nesvítí, slunce Ti nehřeje, už se k nám nevrátíš, už není naděje. Prázdný je domov, smutno je v něm, cestička k hřbitovu zůstala jen.

Dne 20. prosince 2023 si připomínáme 2. smutné výročí náhlého úmrtí pana

Lubomíra WRÓBLA.

S láskou vzpomínají rodiče, bratr a sestra s rodinami.

Čas jako řeka plyne, léta ubíhají, láska a vzpomínky v našich srdcích zůstávají.

Dne 27. prosince 2023 by se dožil 100 let pan

Vladimír KVAPIL

a zároveň si 29. května 2024 připomeneme 12. výročí jeho úmrtí.

Dne 16. prosince 2023 si připomeneme 11. výročí úmrtí paní

Anežky KVAPILOVÉ

a zároveň by se dne 2. dubna 2024 dožila 102 let.

S láskou vzpomínají dcera Mirka a syn Vláďa s rodinami.

VZPOMÍNKY

Čas plyne, ale vzpomínky zůstávají.

Dne 18. prosince 2023 jsme si připomněli 1. smutné výročí, kdy nás opustil můj manžel, tatínek, tchán, dědeček, švagr, bratr a strýc, pan

Jaroslav VANČO

a dne 16. prosince 2023 by oslavil 66. narozeniny.

S láskou stále vzpomíná manželka, dcery Jarka s manželem, Ivana s manželem, vnučka Katka s Dominikem, vnuk Kubíček a celá rodina.

Dne 21. ledna 2024 si připomeneme 30. smutné výročí úmrtí pana

Josefa BURIANA

a zároveň 29. smutné výročí, kdy nás 21. března 1995 opustila paní

Ilona BURIANOVÁ.

Vzpomínají synové Jiří a Josef s rodinami.

Jen jedno srdce na světě jsme měli, které nás dovedlo bezmezně milovat.

Utichlo, zmlklo, odešlo už v neznámý svět spát.

Co vděkem za lásku a péči Ti můžeme, maminko,

k narozeninám dát?

Jen kytici květů na hrob, tiše postát, pomodlit se a stále vzpomínat...

Dne 28. prosince 2023 by oslavila 75 let paní

Pavla FERDOVÁ z Věřňovic.

S úctou a láskou vzpomínají manžel, maminka, dcera Dája a syn Pepík s rodinami.

Neskládáme zbraně. Tým ale potřebuje oživit

Nespokojenost, ale odhodlanost něco s tím udělat v zájmu lepších výkonů. To je zjednodušeně nejpřesnější výťah z hodnocení podzimní části soutěže v podání trenéra fotbalistů SK Sokol Věřňovice Lukáše Galandra. „Zdá se, že je tu dlouhodobý problém, a to je neurovnaný herní styl. Složení týmu je dlouhodobě stejné a je potřeba ho okysličit, zvýšit konkurenci na určitých postech,“ říká Lukáš Galandr.

Mužstvo přezimuje na čtvrté příčce. Je to umístění, jaké jste si představoval?

Již před sezónou jsem avizoval, že bych chtěl hrát o první místo. Jsem ambiciózní člověk i trenér, ale musím přiznat upřímně i sportovně, že jsem měl velké oči. Jsem ve funkci trenéra teprve chvíli a pořád se učím a učit budu, protože je to jiná role, než na kterou jsem býval zvyklý. Všechno si teprve sedá a já poznávám za pochodu charakter a dovednosti hráčů a jak hráči dokážou plnit pokyny v zápasech i na trénincích. V této chvíli nemáme bohužel takovou kvalitu, abychom byli v tabulce výše. Ale neskládáme zbraně a budeme bojovat do poslední minuty posledního zápasu a pak si to zhodnotíme, jestli byla sezóna úspěšná, nebo ne. Rád bych ale s týmem skončil do třetího místa.

Jste spokojen s herním projevem mužstva?

Odehráli jsme dobré a kvalitní zápasy, kdy jsme dominovali ve všech směrech, a na druhou stranu jsme odehráli zápasy, kde nás i papírově slabší soupeři herně převyšovali. Zápasy se střídaly jako den a noc a já i během své fotbalové kariéry neměl rád, když můj tým dostal více branek. Bohužel se to několikrát stalo i nám a já z toho měl těžké spaní. Takže v globále nemůžu být s herním projevem spokojený. Díval jsem se na videa z předešlých ročníků, a i tam se mi zdál herní styl neurovnaný, takže si myslím, že je to problém dlouhodobý. V přípravě chci s hráči vypilovat jednoduchý herní styl, chci hrát ofenzivní atraktivní fotbal i pro naše fanoušky, dávat více branek a o hodně méně dostávat.

Co je důvodem, že to umístění není lepší?

Na tuto otázku odpovím velmi jednoduše: měli jsme mít v konečném součtu bodů v naší tabulce o nějakých osm více, ale bohužel nemáme, protože nás srazily hrubé individuální chyby, které podle mě pramenily z nekoncentrovanosti a nezodpovědnosti. Důvod? Hodně branek jsme dostali po hloupých chybách. Další věc, která nás provází, je neproměňování, ať už vyložených šancí nebo normálních šancí, chybí nám klid v koncovce. Na tom v přípravě taky hodně zapracujeme, ať jsme v každém zápase produktivní.

V čem musí mužstvo přidat, aby mohlo na jaře zabojevat o vyšší příčky v tabulce?

Tuto otázku rozvedu. Budu asi trochu negativní, ale nechci,

ať to vyzní nějak špatně, je to můj pohled. Mám v týmu hráče, kteří jsou fotbalisti dobří, ale bohužel podle mne stagnují a nedosahují hranice svého fotbalového potenciálu. Složení týmu je dlouhodobě stejné a je potřeba ho okysličit, zvýšit konkurenci na určitých postech a hlavně potřebuji tréninkové tipy hráčů, protože bez tréninku se nikdo neobejde. Věci naučené na tréninku se pak přenáší do zápasu. Další věc: týmu chybí lídr, který ho povede, vyburcuje, pomůže mu a bude v kabině autoritou a hlavou týmu v lehkých, a hlavně těžkých zápasových situacích. Já osobně jsem emotivní typ trenéra, stejně takový jsem býval hráč. Bohužel u některých hráčů cítím při zápasech málo emocí, spíše svěšené hlavy. Na tom musíme taky zapracovat, protože správně nastavená hlava je základ každého sportovce. Rád podpořím a pomůžu každému hráči s čímkoliv, ať už s psychikou, nebo s fotbalem samotným. Chci mít hráče v týmu všechny připravené po všech stránkách na sto procent.

Překvapil vás během sezóny některý z vašich hráčů?

Nechci mluvit o jednotlivcích, protože fotbal je kolektivní sport. Víím, že mám v týmu hráče velmi šikovné, zajímavé a pracovitě, každý z nich umí lépe něco jiného, a to je ve fotbale přirozené. Chtěl bych ale, aby hráči trenérovi více naslouchali, protože jsem přesvědčený, že mám týmu a každému z nich co předat. To je strašně důležité.

Je podle vás mužstvo v optimálním složení? Budete se během zimy snažit o nějaké posily?

Jak už jsem uváděl, je potřeba tým okysličit a také zvýšit konkurenci. Na některých postech máme menší kvalitu a na tom bych chtěl během zimní přestávky zapracovat a zabudovat nové hráče do týmu. Ovšem musí jít o hráče, o kterých budu přesvědčený, že budou pro naše mužstvo přínosem. A co je důležité, potřebujeme hráče, kteří chtějí trénovat. Bez tréninku to v žádném sportu nejde.

Který ze soupeřů vás osobně svými výkony překvapil a který naopak zklamal?

Odpovím na tuto otázku takto: naše tabulka je vyrovnaná a každý může porazit každého. Tento ročník je Lískovec první „o parník“, ale za mě je to normální hratelný soupeř, tak jako každý jiný. Neřeším ostatní týmy. Víím, že když budeme dodržovat, co máme a budeme mít fotbalové štěstí, tak můžeme porazit každého. Budeme se soustředit na sebe a pouze na své výkony. (red)